

Hvid stork (*Ciconia ciconia*)

- Skrevet af Jesper Leegaard

Genindvandring

Danmark har igennem de seneste 30 år fået flere fuglearter tilbage som ynglefugle, efter at de har været væk i en årrække. Havørn, vandrefalk, fiskeørn og rød glente er eksempler på dette. Alle fire er de arter, som har været udsat for en så kraftig forfølgelse fra os mennesker, at vi har været årsagen til udryddelsen. Efter at vi har fået mere forståelse for rovfuglene, har vi givet plads til dem. De har ret hurtigt kvitteret for det, ved at etablere sig som ynglefugle igen. De er altså ikke begyndt at yngle, fordi der er kommet bedre natur i Danmark, men fordi vi ikke længer skyder og forgifter dem.

Andre arter som fx skestork og trane var tidligere meget sjældne som ynglefugle i Danmark, uden de var udsat for en hård forfølgelse. Stigende bestande i lande omkring os, og et deraf voksende bestandstryk, fik dem til at yngle i Danmark i stort tal. Forholdene her i landet er så gode, at begge arter nu yngler med store bestande. Over 600 par skestorker og over 1.000 par traner yngler nu i Danmark.

Foto: Jesper Leegaard

Hvid stork er langsomt men sikkert ved at genindtage Danmark. Efter en lang deroute gennem hele 1900-tallet, blev den hvide stork erklæret uddød som ynglefugl i Danmark i 2008. Den hvide stork uddøde ikke på grund af forfølgelse, men fordi forholdene i Danmark blev for dårlige for den. Fødegrundlaget var forsvundet. Det skal dog også huskes, at Danmark er en nordvestlig forpost for denne varmeelskende art.

Efter 4 år uden ynglende hvid stork i Danmark, var der i 2012 igen et ynglepar. Det var her i Sønderjylland det startede, da parret i Smedager blev etableret. Ganske imponerende så har Smedager-parret været på

plads lige siden. Altså 13 år i en ubrudt linje, har der ynglet hvid stork i Smedager. Individene i parret er blevet udskiftet flere gange over denne periode. Her i 2025 er der 13 par ynglende storke i Danmark, og jeg er overbevist om, at om 10 år har vi over 100 par.

Der er mange årsager til, at hvid stork nu igen får en voksende bestand i Danmark.

- Der er et bestandstryk af hvide storke i landene syd for os, som presser ynglefuglene til at søge længere mod nord.
- Væksten i storke-bestanden syd for Danmark, skyldes en lav ungedødelighed på trækket og i vinterkvarteret. Altså ikke fordi forholdene i fx Tyskland er blevet rigtig gode for storke.
- Den lave dødelighed skyldes, at storkene bliver i Europa om vinteren – primært i Spanien og Portugal, men også Frankrig og Sydtyskland har mange overvintrende storke. Trækket ned gennem Afrika, koster mange storke livet.
- Med en lav ungedødelighed behøver et storkepar ikke længere få 4-5 unger på vingerne, for at holde bestanden ved lige, hvilket var nødvendig da turen gik til Afrika syd for Sahara om vinteren.

Foto: Jesper Leegaard

Konklusionen er, at Danmark sådan set er blevet et endnu ringere storkeland, end det var da storken uddøde. Men fordi dødeligheden af unger – og voksne – er meget lav, så vokser bestanden alligevel. Får et storkepar 1-2 unger på vingerne om året, kan bestanden ikke bare holdes ved lige, men den vokser eksplosiv i hele Vesteuropa, takket være storkens evne til at udnyttet et mildere klima og let tilgængelig føde i Sydeuropa.